III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG 556. PLENÁRIS ÜLÉSE – INTERACTIO, 2020. 12. 2. – 2020. 12. 3.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Unióban történő határokon átnyúló fizetésekről (kodifikált szöveg)

[COM(2020) 323 final – 2020/0145 (COD)]

(2021/C 56/05)

Előadó: **Gonçalo LOBO XAVIER**

Felkérés:	Európai Parlament, 2020.7.23.
	az Európai Unió Tanácsa, 2020.10.15.
Jogalap:	az EUMSZ 114. cikkének (1) bekezdése
Illetékes szekció:	„Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2020.11.10.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2020.12.3.
Plenáris ülés száma:	556.
A szavazás eredménye:	242/2/5
(mellette/ellene/tartózkodott)	

1. **Következtetések és ajánlások**

1.1. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) üdvözli az Unión belüli, határokon átnyúló fizetésekről szóló európai bizottsági javaslatot, amelynek célja az euróban történő, határokon átnyúló fizetések költségeinek csökkentése és a valutaátváltási díjak átláthatóbbá tétele.

1.2. Az EGSZB támogatja, hogy az Európai Bizottság elemezze, egyrészt milyen további lehetőségek vannak arra, hogy minden uniós pénznemre kiterjesszék a díjak egyenlőségére vonatkozó elvet, illetve átláthatóbbá és még inkább összehasonlíthatóvá tegyék a valutaátváltási díjakat, másrészt pedig hogy ezeket a lehetőségeket hogy lehetne a gyakorlatban megvalósítani. Az, hogy minden uniós pénznemre kiterjesztenék a díjak egyenlőségére vonatkozó elvet, tovább erősítené a belső piac integrációját, és ezzel elkerülhető lenne az euróövezeten kívül élők hátrányos megkülönböztetése, akik így adott esetben határokon átnyúló ügyleteket kezdeményezhetnének eurótól eltérő pénznemben.

1.3. Az EGSZB egyetért azzal, hogy a rendeletjavaslat hatását értékelő jelentést legkésőbb 2022. április 19-ig be kell nyújtani, és hogy annak legalább a 2019. december 15. és 2021. október 19. közötti időszakra ki kell terjednie.

1.4. A kodifikáció szellemében és tekintettel arra, hogy az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság egy 1994. december 20-i intézményközi megállapodásban megállapodott arról, hogy a kodifikációs eszközök gyors elfogadására gyorsított eljárást lehet alkalmazni (mivel érdemben nem módosíthatják a kodifikáció által érintett eszközöket), az EGSZB teljes mértékben támogatja, hogy a jelenlegi rendelet hatálybalépésének időpontja 2021. április 20. legyen.

2. **Az Európai Bizottság javaslata**

2.1. A polgárok Európája mottó szellemében az Európai Bizottság prioritásként kezeli az uniós jog egyszerűsítését és egyértelműsítését, hogy az emberek jobban értsék és könnyebben tudják alkalmazni a jogszabályokat. Ez a cél nem érhető el mindaddig, amíg számos, sokszor jelentősen módosított rendelkezés részben az eredeti jogi aktusban, részben pedig a későbbi, módosító jogi aktusokban szétszórtan található meg. A hatályos rendelkezések megállapításához így jelentős kutatómunka és számos jogi aktus összevetése szükséges. Ezen okból, valamint azért, hogy a joganyag egyértelmű és áttekinthető legyen, szükséges a többször módosított jogi aktusok kodifikációja ([1]).

2.2. A szóban forgó európai bizottsági javaslat (COM(2020 323) célja a 924/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) kodifikációja. A 924/2009/EK rendeletet a 260/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]), majd ezt követően az (EU) 2019/518 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosította ([4]).

2.3. Az új rendelet a benne foglalt jogi aktusok helyébe lép. A szóban forgó javaslat teljes egészében megőrzi a kodifikált jogi aktusok tartalmát, és ennek megfelelően, kizárólag a kodifikáció elvégzéséhez szükséges alaki módosítások elvégzésével, azokat pusztán egybefoglalja ([5]).

3. **Általános megjegyzések**

3.1. A határokon átnyúló fizetések kulcsfontosságúak az uniós gazdaság integrációja szempontjából, és fontos szerepet játszanak annak biztosításában, hogy valamennyi uniós tagállam polgárai és vállalkozásai egyformán élvezzék az egységes piac által szavatolt jogokat ([6]). A fizetések valóban kulcsfontosságú elemet jelentenek az egységes piac szempontjából, amely magában foglalja az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgását. Amint az *Impact Assessment Accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 924/2009 as regards certain charges on cross-border payments in the Union and currency conversion charge [Hatásvizsgálat, amely a következő dokumentumot kíséri: Javaslat a 924/2009/EK rendeletnek az Unión belüli, határokon átnyúló fizetések egyes díjai és a valutaátszámítási díjak tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre]* című bizottsági szolgálati munkadokumentumban ([7]) is szerepel, a határokon átnyúló fizetésekkel kapcsolatos magas költségek akadályozzák az egységes piac működését – gyakorlati akadályt jelentenek a háztartások és a vállalkozások határokon átnyúló tevékenységei során (például amikor egy másik valutaövezetben vásárolnának árukat/szolgáltatásokat, illetve amikor külföldi beszállítókkal dolgoznának, vagy másik valutaövezetben élő ügyfeleket akarnak elérni). A határokon átnyúló fizetésekkel kapcsolatos magas költségek miatt a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők két kategóriája létezik: vannak, akik az euróövezetben élve nagyon alacsony költségek mellett tudnak fizetni az uniós polgárok és vállalkozások többségének, míg mások, az euróövezeten kívüli országokban, csak kevés személynek és vállalkozásnak tudnak alacsony költségek mellett fizetni. Ennek a két problémának a megoldásához az uniós szintű jogalkotási aktus jelenti a leghatékonyabb választ, amely megfelel a Szerződések célkitűzéseinek is.

3.2. Az euro bevezetése óta az EU számos kezdeményezést indított a határokon átnyúló ügyletek költségeinek csökkentése érdekében ([8]). Idővel fokozatosan javultak a határokon átnyúló fizetésekre vonatkozó jogszabályok, olyan intézkedéseknek köszönhetően, amelyek célja, hogy csökkenjenek a polgárok és a vállalkozások költségei az euróövezetben. Amint azonban a fent említett bizottsági szolgálati munkadokumentum ([9]) megállapítja, az euróövezeten kívüli országokból származó, határokon átnyúló és euróban teljesített kifizetések, illetve a határokon átnyúló, nem euróban teljesített kifizetések – a származási vagy rendeltetési országtól függetlenül – nem ugyanazt a tendenciát követik abból a szempontból, hogy a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevőinek milyen díjakat kell fizetniük.

([1]) COM(2020) 323 final.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 924/2009/EK rendelete (2009. szeptember 16.) a Közösségben történő határokon átnyúló fizetésekről és a 2560/2001/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 266., 2009.10.9., 11. o.)

([3]) HL L 94., 2012.3.30., 22. o.

([4]) HL L 91., 2019.3.29., 36. o.

([5]) COM(2020) 323 final.

([6]) Lásd az Európai Parlament tájékoztatóját: *Cross-border euro transfers and currency conversions – A step forward in favour of the single market [Határokon átnyúló euróátutalások és valutaátváltások – előrelépés az egységes piac érdekében]*. https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.

([7]) Lásd: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

([8]) Lásd például a 260/2012/EU SEPA-rendeletet, amely több szabványt is bevezet az euróügyletekre vonatkozóan (SEPA-átutalások, SEPA-beszedések), illetve a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló irányelveket, amelyek növelték a díjak átláthatóságát és lehetővé tették új szereplők piacra lépését.

([9]) Lásd: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

3.3. A jelenlegi európai bizottsági javaslat újabb lépést jelent a működési költségek csökkentése felé. Módosítja a 924/2009/EK rendeletet azzal a céllal, hogy:

a) csökkentse a határokon átnyúló, euróban történő fizetések költségeit, azaz az EU-n belüli, határokon átnyúló euróügyletek díja nem térhet el az olyan belföldi átutalások díjától, amelyeket az egyes tagállamok pénznemében teljesítenek. Azok a tagállamok, amelyeknek nem az euro a nemzeti pénzneme, dönthetnek úgy, hogy továbbra is a jelenlegi rendeletet alkalmazzák saját nemzeti pénznemükre (opt-in), feltéve, hogy erről értesítik az Európai Bizottságot;

b) átláthatóbbá tegye a valutaátváltási díjakat, így védve a fogyasztókat a pénzváltási szolgáltatások túlzottan magas díjaival szemben, illetve így biztosítva, hogy a fogyasztók megkapják a szükséges tájékoztatást ahhoz, hogy ki tudják választani a számukra legelőnyösebb pénzváltási lehetőséget ([10]).

3.4. Az Európai Bizottság által javasolt mindkét intézkedés előrelépést jelentene abból a szempontból, hogy Európa-szerte egyenlő esélyeket biztosítsanak a kkv-k számára, amelyek így ki tudnák aknázni az egységes piacban rejlő lehetőségeket ([11]). Az euróövezetben működő kkv-k termékei/szolgáltatásai iránt potenciálisan nagyobb lenne a kereslet azoknak a fogyasztóknak és vállalkozásoknak a részéről, akik/amelyek euróövezeten kívüli tagállamokban élnek/működnek (ahol komoly akadályt jelentenek a határokon átnyúló fizetések magas költségei). Az euróövezeten kívüli tagállamokban működő kkv-k pedig kisebb költség mellett tudnának elérni 360 millió polgárt (potenciális ügyfélként) és 16 millió euróövezeti vállalkozást (ügyfélként és beszállítóként). Így jobban tudnának versenyezni az uniós piacon ([12]). Egy másik várható hatás az lenne, hogy így az európai polgároknak még inkább egyenlő esélyük lehetne arra, hogy alacsony költségek mellett tudjanak határokon átnyúlóan fizetni.

4. **Részletes megjegyzések**

4.1. A határokon átnyúló fizetésekről szóló 924/2009/EK rendelet értelmében az egész EU-ban egyenlőek lettek az Unión belüli, határokon átnyúló euróügyletek és a belföldi euróügyletek (azaz az ugyanazon tagállamon belüli átutalások) díjai. Az euróövezeten kívüli tagállamok dönthetnek úgy, hogy továbbra is a jelenlegi rendeletet alkalmazzák saját nemzeti pénznemükre, feltéve, hogy erről értesítik az Európai Bizottságot.

4.2. Bár a rendeletjavaslat fontos lépést jelent a belső piac elmélyítése felé, érdemes lenne megfontolni, hogy a díjak egyenlőségére vonatkozó elvet esetleg minden uniós pénznemre kiterjesszék, ahogy az a (12) preambulumbekezdésben is szerepel. Egyes esetekben euróövezeten kívüli tagállamokban működő bankok 15 és 30 euro közötti díjat számítanak fel egy 100 eurónak megfelelő összegű, határokon átnyúló ügyletért.

4.3. A díjak egyenlőségére vonatkozó elv valamennyi uniós pénznemre történő kiterjesztése előnyös lenne a pénzügyi szolgáltatásokat igénybe vevők számára, akik egyenlő bánásmódban részesülnének, függetlenül attól, hogy melyik tagállamban vagy milyen pénznemben bonyolítanak határokon átnyúló ügyletet. A díjak egyenlőségére vonatkozó elv valamennyi uniós pénznemre történő kiterjesztése még ambiciózusabb lépés lenne, mivel azt jelentené, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók az uniós pénznemtől függetlenül összehangolják az uniós országok közötti, határokon átnyúló ügyletek díjait a belföldi ügyletek díjaival, ideértve az olyan pénznemekben végrehajtott ügyleteket is, amelyek nem azonosak a küldő vagy a fogadó ország pénznemével. A pénzforgalmi szolgáltatásokat igénybe vevők számára minden bizonnyal előnyös lenne ez a lehetőség, de mindez jelentős költségekkel járna a pénzforgalmi szolgáltatók számára – többek között az infrastruktúra szempontjából ([13]).

4.4. Az Európai Bizottságnak mindenképpen tovább kell gondolnia ezt a lehetőséget, és elemeznie kell, hogy milyen előnyök és költségek merülnek fel az összes érdekelt fél számára.

([10]) Lásd: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.
([11]) Lásd: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.
([12]) Lásd: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.
([13]) Lásd: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

4.5. Az EGSZB úgy véli, hogy a rendelet jövőbeli felülvizsgálata során fontos lenne tisztázni a számlajövedelmek után fizetendő díjak helyzetét, tovább kellene gondolni, hogy a fizetési megbízás kezdeményezése előtt milyen információkat kell nyújtani az ügyfeleknek, és külön meg kellene említeni, hogy mikor és milyen gyakorisággal kell elektronikus értesítést küldeni.

Kelt Brüsszelben, 2020. december 3-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Christa SCHWENG